РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2020/1886 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 14 май 2020 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2018 година, раздел IX — Европейски надзорен орган по защита на данните

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2018 година, раздел IX – Европейски надзорен орган по защита на данните,

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0029/2020),

A. като има предвид, че в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност органът по освобождаване от отговорност желае да подчертае особеното значение на по-нататъшното укрепване на демократичната легитимност на институциите на Съюза чрез повишаване на прозрачността и отчетността и прилагане на концепцията за бюджетиране, основано на изпълнението, и добро управление на човешките ресурси;

1. отбелязва със задоволство, че в своя доклад относно годишните отчети за финансовата 2018 година на Европейския надзорен орган по защита на данните („ЕНОЗД“), Сметната палата („Палатата“) констатира, че не са установени съществени слабости по одитираните въпроси в областта на човешките ресурси и възлагането на обществени поръчки;

2. взема под внимание факта, че според годишния отчет за дейността на ЕНОЗД Палатата е проверила една операция от финансовата 2018 година и вследствие на тази проверка не са формулирани никакви забележки;

3. приветства заключението на Палатата, че като цяло за годината, приключила на 31 декември 2018 г., плащанията във връзка с административни разходи на ЕНОЗД не са засегнати от съществени грешки и че проверените системи за надзор и контрол са ефективни; отбелязва искането на Палатата за възстановяване на последващия контрол, който отново е въведен;

4. изразява съжаление, като общо наблюдение, че обхватът на глава 10 „Администрация“ от годишния доклад на Палатата и заключенията по тази глава са по-скоро ограничени, независимо от факта, че функция 5 „Администрация“ от многогодишната финансова рамка се счита за нискорискова;

5. отбелязва, че Палатата е избрала извадка от 45 операции по функция 5 „Администрация“ от многогодишната финансова рамка за всички институции и органи на Съюза; отбелязва, че извадката е формирана така, че да бъде представителна за набора от разходи по функция 5, която представлява 6,3 % от бюджета на Съюза; отбелязва, че работата на Палатата показва, че административните разходи са нискорискови; счита обаче, че броят на операциите, избрани във връзка с „другите институции“, не е достатъчен, и изисква от Палатата да увеличи броя на проверяваните операции поне с 10 %;

6. припомня, че ЕНОЗД не е децентрализирана агенция на Съюза, и счита, че въпреки факта, че неговият бюджет представлява много малък процент от бюджета на Съюза, законосъобразността и редовността на операциите на ЕНОЗД следва да бъдат надлежно проверявани от Палатата, тъй като прозрачността е жизненоважна за правилното функциониране на всички органи на Съюза; отбелязва, че ЕНОЗД не е обхванат нито в доклада на Палатата относно изпълнението на бюджета на Съюза за 2018 г., нито в доклада за 2018 г. относно агенциите и другите органи на Съюза; подчертава обаче, че информацията, подавана от Палатата относно резултатите от външни независими одити, следва да бъде публично достъпна за всички органи на Съюза; поради това призовава Палатата да преразгледа своята позиция и от следващата година да започне да публикува одитни доклади, обхващащи ЕНОЗД; изисква следователно Палатата да изготвя отделни годишни отчети за дейността във връзка с годишните финансови отчети на този важен орган на Съюза, чиято цел е да гарантира, че институциите и органите на Съюза зачитат в пълна степен правото на неприкосновеност на личния живот и на защита на данните;

7. приветства като цяло внимателното и добро финансово управление на ЕНОЗД; отбелязва, че ЕНОЗД прави ясно разграничение между т.нар. „текущи или нови дейности“; отбелязва увеличение от 1,54 % за текущите дейности в съответствие с политиката на строги икономии на ЕНОЗД, като повечето бюджетни редове са замразени с 0 % увеличение; отбелязва обаче увеличението за нови дейности, което се дължи главно на създаването на нов субект на Съюза, наречен Европейски комитет по защита на данните, и на свързаните с него операции (започнал да функционира от 25 май 2018 г.);

8. отбелязва, че през 2018 г. общият бюджет на ЕНОЗД е 14 449 068 EUR (спрямо 11 324 735 EUR през 2017 г.), което представлява увеличение с 27,59 % спрямо бюджета за 2017 г. (увеличение на бюджета с 21,93 % между 2016 и 2017 г.); приветства факта, че до края на 2018 г. са поети задължения за 93,7 % от всички бюджетни кредити спрямо 89 % през 2017 г.; отбелязва със загриженост, че изпълнението на бюджета по отношение на бюджетните кредити за плащания се изчислява на 75,2 % (спрямо 77 % през 2017 г.) от бюджетните кредити като цяло;

9. припомня необходимостта от бюджетна прогноза, за да се осигури ефикасно изпълнение на бюджета през следващите години; признава съществуването на въпроси с решаващо въздействие, като бюджета на ЕНОЗД за заплати с дял от над 53 %, при който дори умерено текучество на персонала оказва значително въздействие върху общата степен на изпълнение на бюджета; признава, че бюджетните прогнози във връзка със създадения неотдавна Европейски комитет по защита на данните ще станат точни едва след няколко години работа;

10. отбелязва с интерес, че ЕНОЗД е обявил нов конкурс на общо основание с цел създаването на резерв от висококвалифицирани експерти по защита на данните, за да удовлетворява бъдещите си потребности от служители; потвърждава във връзка с планирането на набирането на служители, че ЕНОЗД е поискал умерено увеличение с шест длъжности в рамките на подготвителните работи по създаването на Европейския комитет по защита на данните;

11. признава, че 2018 г. беше от решаващо значение за ЕНОЗД поради приемането на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета [1] и на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета [2] през 2016 г. в контекста на модернизацията на правилата за защита на данните; отбелязва, че новите задачи и отговорности, произтичащи от Регламент (ЕС) 2016/679, ще изискват допълнителни ресурси в бъдеще; отбелязва, че през 2018 г. ЕНОЗД е имал 97 служители (спрямо 55 служители през 2013 г.); изисква въпреки това ЕНОЗД да направи анализ на положението с оглед на потенциалното повишаване на ефективността просто чрез реорганизация и преразпределяне на задачите;

12. отбелязва, че вследствие на това ново законодателство беше създаден Европейският комитет по защита на данните, който обединява 28 органа по защита на данните на държавите членки и ЕНОЗД, за да осигури последователното прилагане на Регламент (ЕС) 2016/679 в целия Съюз; отбелязва, че в началото на 2018 г. значителна част от времето и усилията на ЕНОЗД бяха посветени на подкрепата за секретариата на Европейския комитет по защита на данните, както и на пълноценното му участие като член на Комитета;

13. отбелязва, че вследствие на новите правила относно обработката на лични данни институциите и органите на Съюза също трябва да осигурят спазването на посочените правила, включително ръководството и управлението на своите информационно-технологични инфраструктури и системи; потвърждава, че ЕНОЗД е разширил своя каталог със специфични насоки и е започнал програма за проверка на съответствието с правилата сред органите на Съюза;

14. отбелязва, че е необходима по-голяма прозрачност и по-тясно сътрудничество между европейските органи за защита на данните; подчертава колко е важно сътрудничеството между ЕНОЗД и националните органи за защита на данните в държавите членки, за да се обезпечи ефективен надзор и съвместна работа при подготовката на новата правна уредба; призовава ЕНОЗД да информира комисията по бюджетен контрол на Парламента относно всички постигнати резултати;

15. признава факта, че ЕНОЗД публикува ежегодно данни относно междуинституционалното си сътрудничество чрез споразумения за нивото на обслужване по отношение на медицински услуги, писмен/устен превод, кетъринг и обучение, както и по отношение на административни споразумения относно сградите, логистиката, услугите в областта на сигурността, информационните технологии и др.; приветства споразумението относно меморандума за разбирателство между ЕНОЗД и Европейския комитет по защита на данните (основно във връзка с информационните технологии), благодарение на който новият орган на Съюза може да се възползва от постигнатото от ЕНОЗД през последните години;

[1] Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

[2] Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

16. приветства намерението на ЕНОЗД (във връзка с модернизирането на неговите процедури за възлагане на обществени поръчки) да въведе електронен работен процес с цел работа без документи на хартиен носител; отново подчертава значението на междуинституционалното сътрудничество между ЕНОЗД и Комисията по отношение на обществените поръчки, финансовото управление и човешките ресурси; приветства споразумението за нивото на обслужване с генералната дирекция „Бюджет“ и генералната дирекция „Информатика“ на Комисията по отношение на информационните инструменти „ABAC“ и „Sysper II“, както беше поискано в последния доклад относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета; насърчава ЕНОЗД да постигне напредък в изготвянето и прилагането на последователна политика за цифровизацията на своите услуги;

17. отбелязва, че първият план за действие на служителя по етичните въпроси е бил напълно изпълнен и че вторият доклад предвижда няколко мерки, като преразглеждането на кодексите за поведение за надзорните органи и служителите, преразгледано решение относно външните дейности и възможното присъединяване към новия регистър за прозрачност за институциите на Съюза и др.; приканва ЕНОЗД да изпълни исканите мерки възможно най-скоро; приветства сеансите за повишаване на осведомеността в съответствие с етичната рамка; изисква в следващия годишен отчет за дейността да бъде представена подробна информация относно постиженията, произтичащи от етичната рамка;

18. приветства факта, че вътрешните правила относно подаването на сигнали за нередности, приети през 2016 г., ще бъдат актуализирани, за да се повиши защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, и на предполагаемите нарушители; отбелязва съществуването на няколко мерки за защита, като оценка на риска и ограничаване на достъпа до данните в съответните досиета стриктно до необходимия минимум; насърчава ЕНОЗД да изиска от своя служител по етичните въпроси да обърне специално внимание на този въпрос при следващия сеанс за повишаване на осведомеността, организиран за всички служители; отбелязва със задоволство, че до момента ЕНОЗД не е имал случай на подаване на сигнал за нередности;

19. отново изтъква колко е важна защитата на данните във връзка с киберсигурността; приветства усилията на ЕНОЗД за предоставяне на насоки на институциите на Съюза относно начините за защита на личните данни при прилагането на мерки в областта на киберсигурността, относно начина, по който всеобхватните системи за управление на сигурността на информацията служат като основа за изпълнение както на задълженията за защита на данните, така и на задълженията в областта на киберсигурността, и относно начините за изпълнение на задълженията за уведомяване и информация в рамките на защитата на данните във връзка с нарушения на сигурността на личните данни; отбелязва, че скандалът, свързан със злоупотребата с данни във Фейсбук от „Кеймбридж Аналитика“, и нарастващият брой доказателства за незаконна намеса в изборите изискват отговори от ЕНОЗД; подчертава, че ЕНОЗД трябва да се бори срещу потенциалната злоупотреба с цифрови данни;

20. признава добавената стойност, която безплатният софтуер с отворен код може да осигури на ЕНОЗД; подчертава по-специално неговата роля за повишаване на прозрачността и за избягване на последиците от зависимостта от определен доставчик; признава също така неговия потенциал за повишаване на сигурността, тъй като той осигурява възможност за установяване и отстраняване на слабостите; настоятелно препоръчва всеки софтуер, разработен за институцията, да бъде публично достъпен чрез лицензи за безплатен софтуер с отворен код;

21. приветства факта, че решението относно борбата с тормоза е на разположение на всички служители на интранет сайта на ЕНОЗД; отбелязва със задоволство факта, че понастоящем ЕНОЗД работи по преразглеждането на решението за борба с тормоза, както и по мандат за назначаването на допълнителни доверени съветници; отбелязва, че в проучване сред служителите от 2018 г. 69 % от тях потвърждават, че са запознати със съществуващата политика относно психическия и сексуалния тормоз; приветства факта, че през 2018 г. е обучен един доверен съветник;

22. приветства факта, че автобиографиите и декларациите за интереси на надзорните органи са на разположение на уебсайта на ЕНОЗД; отбелязва, че тези декларации по необходимост имат самодекларативен характер и нито ЕНОЗД, нито неговият служител по етичните въпроси разполагат с правомощия за разследване, за да обезпечат достоверността и изчерпателността на декларираните данни; призовава ЕНОЗД да направи оценка, съвместно с други институции и органи на Съюза, на това как да се подобри системата;

23. призовава ЕНОЗД да осигури публикуването и редовното актуализиране на своя уебсайт на всички свои насоки и процедури, свързани с етичната рамка; призовава ЕНОЗД да продължи да полага усилия за подобряване на информацията, достъпна онлайн, от гледна точка на прозрачността и обществения контрол;

24. изразява съжаление във връзка с факта, че в годишния отчет за дейността не е включена по-подробна информация относно конкретните мерки за подобряване на благосъстоянието на работното място; приветства въпреки това факта, че през 2018 г. са приети и/или приложени решения и политики, като доклад за проучване след служителите, преразгледано решение относно дистанционната работа и преразгледано решение относно наставничеството; изисква от ЕНОЗД да предостави по-подробна информация в следващия годишен отчет за дейността;

25. приветства инициативата на ЕНОЗД от 2018 г. в бъдеще да предлага платени стажове само чрез програмата за стажанти по линия на Синята книга; отбелязва, че тази промяна в процедурата за набиране на стажанти на ЕНОЗД е направена в резултат на препоръка от Омбудсмана за адаптиране на критериите за допустимост по отношение на платените стажове; отново изтъква необходимостта от осигуряване на подходящо заплащане за всички стажанти в институциите на Съюза, за да се избегне задълбочаването на дискриминацията по икономически причини;

26. отбелязва с интерес, че сред служителите на ЕНОЗД са представени 20 националности на Съюза (спрямо 16 различни националности на Съюза през 2017 г.); отбелязва по отношение на баланса между половете, че 40 % от служителите на ЕНОЗД са мъже (спрямо 32 % през 2017 г.), а 60 % са жени; признава непрекъснатите усилия на ЕНОЗД за постигане на баланс, като се вземат предвид малкият размер на ЕНОЗД и специфичните му основни дейности;

27. отбелязва с интерес, че на ЕНОЗД са били предоставени четири допълнителни офиса в сградата „Монтоайе Сианс“, която понастоящем споделя с Европейския омбудсман; отбелязва, че се очаква броят на служителите на ЕНОЗД, включително секретариатът на Европейския комитет по защита на данните, да се увеличи през 2020 г., поради което е необходимо по-голямо разширяване, така че да се заеме цялата сграда; подкрепя ЕНОЗД в това отношение и изисква от него да информира комисията по бюджетен контрол на Парламента относно всички свързани стъпки и постижения;

28. приветства целенасочените инициативи на ЕНОЗД за намаляване на отпечатъка върху околната среда на институцията; насърчава ЕНОЗД да въведе конкретен план за действие за намаляване на своя отпечатък върху околната среда;

29. приветства факта, че значимостта на комуникационните дейности на ЕНОЗД се увеличи значително през последните години; признава усилията за подобряване на въздействието на неговото присъствие в интернет; отбелязва организирането на две важни комуникационни кампании, а именно международната конференция през 2018 г. с акцент върху дебата относно етиката (чрез която се достигна до възможно най-широка аудитория чрез дебата относно цифровата етика) и комуникационната му кампания през декември 2018 г. относно новия регламент за защита на данните за институциите на Съюза;

30. припомня, че ЕНОЗД използва редица ключови показатели за ефективност, които допринасят за мониторинга на неговата работа и на използването на наличните му ресурси; отбелязва със задоволство, че през 2018 г. ЕНОЗД е изпълнил или преизпълнил целите, определени за по-голямата част от неговите ключови показатели за ефективност (например по отношение на ключов показател за ефективност № 4 – „Степен на интерес на заинтересованите лица“, за който определената цел е 10 консултации, са били осъществени 13 консултации); отбелязва, че изпълнението на съответните стратегически цели отчита добър напредък и не са необходими корективни мерки; насърчава ЕНОЗД да продължи да работи в тази посока;

31. приветства факта, че ЕНОЗД проследява отблизо спазването на всеки от 16-те стандарта за вътрешен контрол, които редовно се контролират, за да се осигури икономично, ефикасно и ефективно постигане на целите; отбелязва, че службата за вътрешен одит е осъществила последващ одит на препоръките, по отношение на които не е направен преглед на стандартите за вътрешен контрол и е заключила, че нивото на вътрешния контрол е задоволително и ефективно;

32. отбелязва, че службата за вътрешен одит е провела проучване, насочено към три основни области (управлението на ЕНОЗД във връзка с Европейския комитет по защита на данните, рамката за осигуряване на човешки ресурси, бюджетно и финансово управление и логистичната подкрепа за екипите за съдействие на Европейския комитет по защита на данните и на ЕНОЗД), които бяха обект на строг контрол; отбелязва, че службата за вътрешен одит е изготвила окончателен доклад, в който всички препоръки се считат само за „въпроси за разглеждане“ и няма да бъдат предмет на последващи действия от страна на службата за вътрешен одит;

33. отбелязва, че разходите за писмени преводи, възлизат на 337 057,35 EUR за ЕНОЗД и на 516 461,90 EUR за дейностите на Европейския комитет по защита на данните; отбелязва, че Европейският комитет по защита на данните се ползва от квота за безплатни писмени преводи, извършвани от генералната дирекция „Писмени преводи“ на Комисията; отбелязва, че честата необходимост от писмени преводи на всички официални езици на Съюза в съчетание с много малкия размер на институцията прави невъзможно от икономическа гледна точка осъществяването на преводите от нейни служители;

34. отбелязва, че командировките на служителите са въведени в интегрираната система за обработване на командировките и че отчетите за разходите се придружават от доклад за всяка командировка; приветства данните, предоставени в годишния отчет за дейността, както беше поискано в предходния доклад относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, които не сочат значителни разлики по отношение на броя и разходите за командировки през последните четири години;

35. приветства факта, че ЕНОЗД следва най-добрата практика да се определя като краен срок за представяне на годишния отчет за дейността датата 31 март на годината, следваща отчетната година; приветства следователно факта, че ЕНОЗД е приел своя годишен отчет за дейността до 26 март 2019 г., за да предостави на органа по освобождаване от отговорност повече време за задълбочено проучване на доклада и по-качествено провеждане на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

36. подчертава работата, извършена през последните години в области като бюджетирането, основано на изпълнението, етичната рамка с всички свързани с нея правила и процедури, засилените комуникационни дейности и нарастващия брой мерки за повишаване на прозрачността; приветства значителния брой междуинституционални споразумения за нивото на обслужване и за сътрудничество; подчертава значението на сътрудничеството и споделянето на опит между институциите и органите на Съюза; предлага да се анализира възможността за формализирани дейности за изграждане на мрежи в различни области с цел споделяне на най-добри практики и разработване на общи решения;

37. подчертава, че оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз ще окаже значително въздействие върху планираната работа на ЕНОЗД; подчертава значението на бързото договаряне на споразумение относно данните с Обединеното кралство.